ECLI:LV:ZRT:2019:0208.1A73018718.3.S

Nr. 1A73018718
Nr. A-00412-19

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Dobelē 2019. gada 8. februārī

Zemgales rajona tiesa, tiesnese Inga Putra
rakstveidā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. A/, personas kods /personas kods/, sūdzību par Valsts policijas Galvenās Kārtības policijas pārvaldes Satiksmes drošības pārvaldes 2018. gada 13. jūlija lēmumu Nr. /numurs/.

Aprakstošā daļa

[1] 2018. gada 29. maijā Valsts policijas Galvenās kārtības policijas pārvalde sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu-lēmumu Nr. /numurs/ (turpmāk arī – protokols-lēmums), kurā norādīts, ka 2018. gada 13. maijā plkst. 23.04 transportlīdzeklis *BMW 318*, valsts reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, brauca pa autoceļu Rīga-Jelgava-Lietuvas robeža (Meitene) (A8), un pie krustojuma ar Skolas ielu, apdzīvotā vietā "Eleja", Jelgavas novadā fiksēts transportlīdzekļa braukšanas ātrums 81 km/h (ņemot vēra iekārtas pieļaujamo kļūdu, minimālais braukšanas ātrums 78 km/h) pie atļautajiem 50 km/h. Ātrums fiksēts ar iekārtu *Gatso*, sērijas Nr. 16-22-033-022.

Protokolā norādīts, ka pārkāpts Ministru kabineta 2015. gada 2. jūnija noteikumu Nr. 279 „Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk – Ceļu satiksmes noteikumi) 101. punkts un Ceļu satiksmes likuma 18. panta 2. punkts.

Atbildība par pārkāpumiem paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk arī – LAPK) 149.[8] panta astotajā daļā, 149.[24] panta pirmajā un otrajā daļā. Pamatojoties uz LAPK 35. pantu, /pers. A/ piemērots naudas sods 85 *euro*, konkrēti pēc LAPK 149.[8] panta astotās daļas par braukšanas ātruma pārsniegšanu sodīts ar 80 *euro*, pēc LAPK 149.[24] panta pirmās daļas par braukšanu bez tehniskās apskates sodīts ar 55 *euro*, pēc LAPK 149.[24] panta otrās daļas par braukšanu bez īpašnieka civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas sodīts ar 85 *euro*.

Nepiekrītot protokolam-lēmumam, sūdzības iesniedzējs to pārsūdzēja augstākā iestādē.

[2] Valsts policijas Galvenās kārtības policijas pārvaldes Satiksmes drošības pārvalde ar 2018. gada 13. jūlija lēmumu Nr. /numurs/ (turpmāk – pārsūdzētais lēmums) atstāja amatpersonas protokolu-lēmumu negrozītu, bet /pers. A/ sūdzību noraidīja.

Lēmumā norādīts, ka vienlaicīgi ar ātruma pārsniegšanu konstatēts, ka transportlīdzeklis piedalās ceļu satiksmē bez valsts tehniskās apskates un īpašnieka civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas. Administratīvie pārkāpumi kvalificēti pēc trīs LAPK pantiem, galīgais sods noteikts, ievērojot LAPK 35. panta otrās daļas nosacījumus.

Pārbaudot fotoradara fiksēto ātrumu, veikto fotouzņēmumu kopsakarā ar fotoradara tehniskajiem parametriem, nerodas nekādas šaubas, ka protokolā-lēmumā fiksētie apstākļi ir pareizi un ātrums fiksēts tieši transportlīdzeklim *BMW 318*.

Transportlīdzekļa *BMW 318* īpašnieks ir /pers. A/, tehniskā apskate bija derīga līdz 2017. gada 19. janvārim, bet īpašnieka civiltiesiskās atbildības obligātā apdrošināšana bija derīga līdz 2017. gada 25. janvārim.

Protokols-lēmums saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 43.[6] panta otro daļu nosūtīts transportlīdzekļa īpašniekam /pers. A/. Minētā tiesību norma noteic, ka administratīvo sodu par pārkāpumu, kas fiksēts ar fotoiekārtu, neapturot transportlīdzekli, piemēro transportlīdzekļu un to vadītāju valsts reģistrā norādītajam turētājam vai, ja turētājs nav norādīts vai transportlīdzeklis ir noņemts no uzskaites, – transportlīdzekļa īpašniekam (valdītājam). Saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 43.[6] panta vienpadsmito daļu, ja šīs personas nav vadījušas transportlīdzekli pārkāpuma izdarīšanas brīdī, tad šīs personas, pārsūdzot augstākā iestādē lēmumu par administratīvā soda piemērošanu, sūdzībā norāda personu, kura pārkāpuma izdarīšanas brīdī vadīja transportlīdzekli. Šādā gadījumā sūdzībā norāda attiecīgo personu identificējošos datus (vārdu, uzvārdu, personas kodu, bet par ārzemnieku papildus norāda arī dzīvesvietas adresi, vadītāja apliecības numuru, izdošanas datumu un vietu, vadītāja apliecības izdevēju valsti) un sūdzībai pievieno pierādījumus, kas apliecina, ka šī persona pārkāpuma izdarīšanas brīdī vadīja transportlīdzekli.

Lēmumā uz /pers. A/ argumentu, ka transportlīdzeklis 2016. gada 22. jūnijā noņemts no uzskaites Ceļu satiksmes drošības direkcijā un nodevis pārdošanai, iestāde norāda, ka transportlīdzekļa īpašnieks pārkāpuma izdarīšanas brīdī ir /pers. A/. Nekādi dokumenti par transportlīdzekļa pārdošanu vai nodošanu citai personai sūdzībai nav pievienoti. /pers. A/ nav norādījis personu, kura pārkāpuma izdarīšanas brīdī vadījusi transportlīdzekli, nav pievienojis pierādījumus. Transportlīdzekļa īpašnieks ir atbildīgs par tā īpašumā esošo transportlīdzekli, kas ir paaugstinātas bīstamības avots, tostarp arī par tā nodošanu citai personai. Šis pienākums izriet arī no Ceļu satiksmes likuma 20. panta piektās daļas.

Administratīvais sods /pers. A/ kā transportlīdzekļa īpašniekam piemērots likumīgi un pamatoti.

[3] /pers. A/ augstākas iestādes lēmumu pārsūdzējis tiesā. Norāda, ka sodi atceļami, pamatojoties uz Ceļu satiksmes likuma 43.[6] panta piektās daļas 1. punktu. 2016. gada 22. jūnijā pēc jaunas automašīnas iegādes automašīnu *BMW 318* uzreiz noņēmis no uzskaites un nodevis /pers. C/ pircēja sameklēšanai. Pēc neilga laika /pers. C/ informējis, ka automašīnu pārdevis un nodevis pircējam. Pirkuma maksu saņēmis kontā, ko apstiprina maksājuma uzdevums Nr. /numurs/. Policijas apgalvojums, ka sūdzībai nav pievienoti nekādi dokumenti par automašīnas pārdošanu vai nodošanu citai personai, ir nepamatots. Sūdzībai pievienojis minēto maksājuma uzdevumu Nr. /numurs/, kurā redzams, ka 2016. gada 3. jūlijā /pers. D/ veikusi samaksu 440 *euro* saistībā ar automašīnas pārdošanu, kas pierāda automašīnas pārdošanu un pirkuma maksas samaksu. /pers. C/ paziņojis /pers. A/, ka pircējam nodota automašīnas reģistrācijas apliecība, viņa telefona numurs, lai pircējs varētu ar viņu sazināties, nokārtot nepieciešamās formalitātes. Cita informācija par pircēju netika sniegta. Pircējs ar /pers. A/ nav sazinājies. Par to, ka mašīna tiek izmantota ceļu satiksmē, uzzinājis tikai pēc tam, kad saņēmis vēstuli par administratīvajiem pārkāpumiem.

/pers. A/, atsaucoties uz Civillikuma 987. panta pirmo daļu, 989. pantu, Ceļu satiksmes likuma 10. panta 1.[1] daļu, 1.[3] daļas 1. punktu, norāda, ka, ņemot vērā to, ka mehāniskie transportlīdzekļi ir pakļauti reģistrācijai, tad, vērtējot Civillikuma tiesību normas kopsakarā ar Ceļu satiksmes likuma tiesību

normām, jāsecina, ka Civillikumā paredzētā nodošana mehānisko transportlīdzekļu gadījumā ir to pārreģistrācija. Tikai tādā gadījumā pēc transportlīdzekļa pārdošanas var runāt par tā atrašanos citas personas tiesiskā valdījumā. Respektīvi, kaut arī transportlīdzeklis tiek pārdots, atrasties citas personas tiesiskā valdījumā tas var tikai pēc tā nodošanas, kas izpaužas kā tā pārreģistrācija, kas ir Civillikuma 989. pantā minētais nodošanas tiesiskais pamats.

/pers. A/ gadījumā /pers. C/ nebija tiesību nodot automašīnu pircēja valdījumā pirms nav veikta tās pārreģistrācija. Arī pircējam nebija tiesību pieņemt valdījumā un/vai nodot kādām citām personām automašīnu pirms nav veikta tās pārreģistrācija. Vēl mazāk pircējam nebija tiesību automašīnu pašam izmantot vai to nodot citām personām izmantošanai ceļu satiksmē pirms nav veikta tās pārreģistrācija. Līdz ar to secināms, ka automašīna neatradās /pers. A/ valdījumā /pers. C/ un pircēja prettiesiskas rīcības dēļ. Lūdz atcelt pārsūdzēto lēmumu pilnībā un izbeigt administratīvo lietu.

Motīvu daļa

[4] Tiesa, izvērtējusi lietas materiālus to kopumā un savstarpējā saistībā, secina, ka sūdzība nav pamatota un pārsūdzētais lēmums atstājams negrozīts.

[5] Lēmums ir pamatots ar Ceļu satiksmes noteikumu 101. punktu, Ceļu satiksmes likuma 18. panta 2. punktu, LAPK 149.^{8} panta astoto daļu, 149.^{24} panta pirmo un otro daļu.

Ceļu satiksmes noteikumu 101. punkts noteic, ka apdzīvotās vietās visu transportlīdzekļu braukšanas ātrums nedrīkst pārsniegt 50 km/h.

LAPK 149.^{8} panta astotā daļa noteic, ka par atļautā braukšanas ātruma pārsniegšanu no 21 līdz 30 km/h vieglajiem automobiļiem, ja tas izdarīts vietā, kura apzīmēta ar 519. vai 555. ceļa zīmi "Apdzīvotas vietas sākums" uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam 80 *euro*.

Saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 18. panta 2. punktu ar transportlīdzekli aizliegts piedalīties ceļu satiksmē, kā arī iebraukt Latvijā, ja nav saņemta atļauja piedalīties ceļu satiksmē, arī ja nav veikta transportlīdzekļa īpašnieka civiltiesiskās atbildības obligātā apdrošināšana.

LAPK 149.^{24} panta pirmā daļa noteic, ka par tāda transportlīdzekļa izmantošanu ceļu satiksmē, kuram noteiktajā termiņā nav veikta valsts tehniskā apskate, uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam no 55 līdz 120 *euro*.

LAPK 149.^{24} panta otrā daļa noteic, ka par tāda transportlīdzekļa izmantošanu ceļu satiksmē, attiecībā uz kuru nav izdarīta tā īpašnieka civiltiesiskās atbildības obligātā apdrošināšana, uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam no 85 līdz 120 *euro*.

No minētajām tiesību normām, vērtējot tās kopsakarā ar Ceļu satiksmes likuma 43.^{6} pantā noteiktajām īpatnībām administratīvo pārkāpumu lietās, kur pārkāpumi fiksēti ar tehniskiem līdzekļiem, neapturot transportlīdzekli, secināms, ka lietā jāiegūst pierādījumi, ka transportlīdzeklis protokolā norādītajā vietā un laikā vadīts, pārsniedzot atļauto braukšanas ātrumu, pareizi jānoteic persona, kas par šo pārkāpumu atbild, un jākonstatē, ka transportlīdzeklim nav veikta ne tehniskā apskate, ne civiltiesiskās atbildības obligātā apdrošināšana.

[6] Izvērtējot sūdzībā norādītos argumentus, secināms, ka lietā nav strīda par to, ka transportlīdzeklis *BMW 318* protokolā-lēmumā norādītajā laikā un vietā pārsniedzis atļauto braukšanas ātrumu, tāpat /pers. A/ nav izteicis iebildumus pret lietā konstatēto, ka transportlīdzeklis piedalījies ceļu satiksmē bez tehniskās apskates un bez īpašnieka civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas.

Lietā ir strīds par to, vai iestāde pareizi noteikusi atbildības subjektu. Iestāde uzskata, ka Ģ. Kalvāns kā transportlīdzekļa īpašnieks ir atbildīgs par izdarītajiem administratīvajiem pārkāpumiem un tieši viņš saucams pie administratīvās atbildības, savukārt /pers. A/ uzskata, ka viņš nav pie atbildības saucamā persona, jo protokolā-lēmumā norādītajā laikā un vietā nav vadījis transportlīdzekli, 2016. gada 22. jūnijā noņēmis transportlīdzekli no uzskaites un nodevis to /pers. C/ tālākai transportlīdzekļa realizācijai.

[7] Saskaņā ar LAPK 289.^{13} panta trešo daļu, ja tiesnesis, izskatot sūdzību, atzīst, ka iestādes lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, viņš par sūdzību pieņemtā nolēmuma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas iestādes nolēmuma motivācijai. Šādā gadījumā izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams.

Izvērtējot pārsūdzēto lēmumu, tiesa atzīst, ka tajā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams. Lēmumā ir objektīvi novērtēti visi pierādījumi lietā, tiesību normas interpretētas un piemērotas pareizi, sods noteikts, ievērojot Ceļu satiksmes likuma un LAPK prasības, kā arī izvērtēti sūdzības iesniedzēja argumenti. Pārsūdzētais lēmums ir likumīgs un pamatots, tiesa pievienojas iestādes motivācijai pārsūdzētajā lēmumā.

[8] Attiecībā uz sūdzības iesniedzēja argumentiem tiesa norāda šādus apsvērumus.

[8.1] Saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 43.^{6} panta otro daļu administratīvo sodu par pārkāpumu, kas fiksēts ar fotoradaru, piemēro reģistrētajam turētājam. Ja turētājs nav norādīts vai transportlīdzeklis ir noņemts no uzskaites, transportlīdzekļa īpašniekam (valdītājam). Ja pārkāpums izdarīts ar transportlīdzekli, kas nodots tirdzniecībai (tam uzstādītas tirdzniecības valsts reģistrācijas numura zīmes vai tas reģistrēts tirdzniecības reģistrā), administratīvo sodu piemēro komersantam, kurš veic attiecīgā transportlīdzekļa tirdzniecību.

Lietā nav iegūti pierādījumi, ka transportlīdzeklim būtu uzstādītas tirdzniecības valsts reģistrācijas numura zīmes vai transportlīdzeklis būtu reģistrēts tirdzniecības reģistrā, līdz ar to likuma izpratnē nav pamata runāt par transportlīdzekļa nodošanu /pers. C/ tirdzniecībai, un nav pamata /pers. C/ uzskatīt par tirgotāju un sodīt.

Tā kā lietā konstatēts, ka transportlīdzeklis 2016. gada 22. jūnijā ir noņemts no uzskaites, administratīvais sods jāpiemēro īpašniekam (valdītājam), ko iestāde arī tiesas vērtējumā ir pareizi izdarījusi.

[8.2] /pers. A/ uzskata, ka attiecībā uz viņu piemērojams Ceļu satiksmes likuma 43.^{6} panta piektās daļas 1. punktā paredzētais izņēmums, proti, sods viņam kā īpašniekam (valdītājam) nav piemērojams, jo transportlīdzeklis neatradās viņa valdījumā citas personas prettiesisku darbību dēļ. Konkrēti automašīna nav atradusies /pers. A/ valdījumā /pers. C/ un transportlīdzekļa pircēja prettiesiskas rīcības dēļ.

Tiesa šo argumentu noraida kā nepamatotu. Kaut arī nav pamata neticēt Ģ. Kalvānam, ka transportlīdzeklis nebija viņa faktiskā valdījumā, taču nav pamata atzīt, ka tas nebija viņa vadījumā kādas citas personas prettiesiskas rīcības dēļ. No paša /pers. A/ paskaidrojumiem secināms, ka /pers. A/ transportlīdzekli /TL marka/ labprātīgi nodevis, kurš saskaņā ar savstarpējo vienošanos automašīnu pārdeva. Lai būtu pamats runāt par prettiesisku valdījumu, lietā jākonstatē, ka /pers. C/ transportlīdzekli būtu ieguvis vardarbīgi vai slepeni, /pers. A/ nezinot. Valdījumu par prettiesisku varētu atzīt tad, ja /pers. C/ transportlīdzekli būtu savā faktiskā valdījumā ieguvis, to nozogot, nolaupot, izkrāpjot, piesavinoties, vai kādā citā prettiesiskā veidā. Tādi apstākļi šajā lietā nav nodibināti.

[8.3] Saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 43.^{6} panta vienpadsmito daļu, ja /pers. A/ nav vadījis transportlīdzekli pārkāpuma izdarīšanas brīdī, tad viņam, pārsūdzot augstākā iestādē lēmumu par administratīvā soda piemērošanu, sūdzībā bija jānorāda personu, kura pārkāpuma izdarīšanas brīdī vadīja transportlīdzekli, turklāt jānorāda arī personu identificējošos datus (vārdu, uzvārdu, personas kodu, bet par ārzemnieku papildus norāda arī dzīvesvietas adresi, vadītāja apliecības numuru, izdošanas datumu un vietu, vadītāja apliecības izdevēju valsti) un sūdzībai jāpievieno pierādījumi, kas apliecina, ka šī

persona pārkāpuma izdarīšanas brīdī vadīja transportlīdzekli.

No minētās tiesību normas nepārprotami izriet, ka gadījumos, kad pārkāpums fiksēts ar tehniskajiem līdzekļiem, neapturot transportlīdzekli, likumdevējs tieši sūdzības iesniedzējam ir uzlicis pienākumu pierādīt, ka administratīvo pārkāpumu ir izdarījusi cita persona. Tātad /pers. A/, vēršoties ar sūdzību Valsts policijā, bija pienākums norādīt konkrētu personu un šīs personas identificējošus datus, kura vadījusi transportlīdzekli protokolā-lēmumā norādītajā laikā un vietā, turklāt iesniedzot tam pierādījumus. /pers. A/ šo pienākumu nav izpildījis, atbilstoši likuma prasībām transportlīdzekļa faktiskais vadītājs sūdzībā nav norādīts, nekādi pierādījumi par transportlīdzekļa nodošanu citai personai nav iesniegti. Ar paskaidrojumu vien nav pietiekami, lai transportlīdzekļa īpašnieks, likumīgais valdītājs izvairītos no atbildības un soda. Neskatoties, ka transportlīdzeklis faktiski pie /pers. A/ neatradās, /pers. A/ atbild par likumpārkāpumiem, kas izdarīti ar viņam piederošu transportlīdzekli. Transportlīdzekļa noņemšana no uzskaites pati par sevi /pers. A/nevar pasargāt no tiesiskām sekām, kas administratīvo pārkāpumu gadījumā likumā paredzētas transportlīdzekļa īpašniekam. Pieļaujot situāciju, ka kāda cita nezināma persona, izmanto ceļu satiksmē transportlīdzekli, nepārreģistrējot tā īpašumtiesības, /pers. A/ ir apzināti uzņēmies risku atbildēt par visiem pārkāpumiem, ko, piedaloties ceļu satiksmē, pieļāvusi šī persona ar viņam piederošu transportlīdzekli.

[8.4] Nekādu maksājuma uzdevumu, kas apliecinātu naudas pārskaitījumu, /pers. A/ nav iesniedzis ne iestādē, ne tiesā, jo sūdzību pielikumos uzskaitītajos dokumentos nav atsauces uz maksājuma uzdevumu. Tiesa izprasījusi šo maksājuma uzdevumu no Valsts policijas, taču iestāde atbildējusi, ka /pers. A/ sūdzībai maksājuma uzdevums nebija pievienots. Taču tiesa atzīst, ka pat, ja tāds dokuments būtu iestādes vai tiesas rīcībā, tas pats par sevi lietas izskatīšanas rezultātu nemainītu, jo pārkāpuma izdarīšanas brīdī attiecīgajā reģistrā transportlīdzekļa īpašnieka maiņa nebija izdarīta un /pers. A/ nevarēja iestādei identificēt personu, kurai /pers. C/ transportlīdzekli pārdevis.

[8.5] No Tiesu informācijas sistēmas redzams, ka, pamatojoties uz /pers. A/ sūdzībām, ierosinātas četras tiesvedības. Visās lietās faktiskie apstākļi ir identiski, proti, ar /pers. A/ transportlīdzekli izdarīti ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumi, kas tiek fiksēti ar tehniskiem līdzekļiem, neapturot transportlīdzekli, un iestāde sodu piemērojusi /pers. A/, kam viņš pats nepiekrīt. Viena no lietām jau izskatīta un spriedums stājies spēkā, konkrēti, ar Zemgales apgabaltiesas 2018. gada 29. novembra spriedumu lietā Nr. /numurs/ Valsts policijas pieņemtais lēmums, ar kuru par sodāmo personu atzīts tieši /pers. A/, atzīta par tiesisku un pamatotu. Spriedums stājies spēkā 2018. gada 29.?novembrī. Arī šajā lietā tiesa nonākusi pie tādiem pašiem secinājumiem. Nekādi apstākļi, ne tiesiski, ne faktiski, kas varētu kalpot par pamat pārsūdzētā lēmuma atcelšanai un lietas izbeigšanai, šajā lietā nav konstatēti.

[9] Ņemot vērā spriedumā izvērtētos tiesiskos un faktiskos apstākļus, un izdarītos secinājumus, tiesa atzīst, ka pārsūdzētais lēmums ir atstājams negrozīts, bet sūdzība noraidāma.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{12} panta otrās daļas 1. punktu un 289.^{18} pantu, tiesa

nosprieda

atstāt negrozītu Valsts policijas Galvenās Kārtības policijas pārvaldes Satiksmes drošības pārvaldes 2018. gada 13. jūlija lēmumu Nr. /numurs/ (2018. gada 29. maija protokols – lēmums Nr. GA /numurs/), bet /pers. A/ sūdzību noraidīt.

Spriedumu var pārsūdzēt Zemgales apgabaltiesā 10 darba dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas tiesas kancelejā, iesniedzot apelācijas sūdzību Zemgales rajona tiesā.

Pilns spriedums pieejams tiesas kancelejā 2019. gada 8. februārī.

Tiesnese I. Putra